

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 16/1999 vp

Hallituksen esitys laeiksi erikoissairaanhoitolain ja kansanterveyslain 40 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 29 päivänä syyskuuta 1999 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi erikoissairaanhoitolain ja kansanterveyslain 40 §:n muuttamisesta (HE 81/1999 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Martti Rissanen ja hallitussihteeri Arja Myllynpää, sosiaali- ja terveysministeriö
- johtaja Arvo Jäppinen, opetusministeriö

- sairaalatoimenpäälikkö Jorma Back, Suomen Kuntaliitto
- johtava lääkäri Jouko Isolauri, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
- apulaisylilääkäri Martti Talja, Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiri
- toimitusjohtaja Hannele Kalske, Reumasäätiön sairaala
- lakimies Ritva Ahti, Suomen Hammaslääkäriliitto
- koulutuspäälikkö Hannu Halila, Suomen Lääkäriliitto
- ammattiasiansihteeri Tuula Pitkänen, Tehy ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi erikoissairaanhoitolakia ja kansanterveyslakia siten, että hammas- ja erikoishammaslääkärikoulutuksesta sekä laillistetun hammaslääkärin käytännön palvelusta terveydenhuollon toimintayksiköille aiheutuviin kustannuksiin suoritettaisiin valtion varoista laskennallinen korvaus yliopistollista sairaalaa ylläpitäville kuntayhtymille ja muille koulutukseen osallistuville palvelujen tuottajille vastaavin perustein kuin niille korvataan lääkäri- ja erikoislääkärikoulutuksesta ja lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta aiheutuvia kustannuksia.

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle kuntayhtymälle lääkärin ja hammaslääkärin perus-

ja erikoistumiskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan korvauksen suuruus tutkintoa kohden määriteltäisiin vuosittain valtion talousarvion laatimisen yhteydessä. Tutkintojen pisteytyksestä luovuttaisiin. Kuntayhtymälle maksettavan korvauksen kokonaismäärä määräytyisi tutkintojen määrän perusteella.

Esityksessä ehdotetaan myös selkeytettäväksi säännöksiä, jotka koskevat eräiden muista poikkeavien erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin koulutusohjelmien mukaisen koulutuksen korvaamista.

Muulla kuin yliopistollisessa sairaalassa tapahtuvasta erikoistumiskoulutuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamista koskevia sään-

nöksiä täsmennettäisiin. Korvausta voitaisiin suorittaa terveydenhuollon toimintayksiköitä ylläpitäville kunnille ja kuntayhtymille, valtion mielisairaaloille sekä asetuksella säädettyille muille terveydenhuollon toimintayksiköille.

Lisäksi lakiin otettaisiin nykyistä täsmällisemmät säännökset muissa terveydenhuollon toimintayksiköissä kuin yliopistollisissa sairaaloissa tehdyn yliopistotasaisen terveystieteellisen tutkimuksen kustannuksiin suoritettavan

korvauksen maksamisesta. Korvausta voisivat saada terveydenhuollon toimintayksiköitä ylläpitävät kunnat ja kuntayhtymät, valtion mielisairaalat sekä asetuksella säädettyvät muut terveydenhuollon toimintayksiköt.

Esitys liittyy valtion vuoden 2000 talousarviesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2000 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Koulutuksesta ja tutkimuksesta maksettavilla korvauksilla tulee tukea myös muiden terveydenhuollon toimintayksiköiden kuin yliopistolisten sairaaloiden tutkimusta ja koulutusta ja näin osaltaan edistää erikoislääkäripalvelujen saatavuutta maan kaikissa osissa ja sairaanhoitopiireissä, joissa on monipuolinen potilasaineisto. Muutos hammaslääketieteellisen koulutuksen rahoituksessa ja järjestämisessä ei saa vaarantaa hammaslääketieteen ja suuhygienistien yhteisopetuksen toteuttamista eikä suuhygienistien perusopetuksen ja klinisen opetuksen tasoa. Rahoitusjärjestelyn vaikutuksia uudistuksen tavoitteiden saavuttamisessa tulee seurata ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin toiminnan tehostamiseksi entisestään.

Hallituksen esitykseen yhtyen sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää tärkeänä, että tutkimustoimintaa painotetaan enemmän sairauksien ehkäisyyn, terveydenhuollon ja klinisen sairaanhoidon kehittämiseen sekä erityisesti hoidon vaikuttavuuteen. Tutkimuksen tulee olla tieteellisesti korkeatasoista. Tutkimustoiminnasta ja sen vaikutuksista on tarkoituksenmukaista järjestää arviointi. Tutkimuskorvausta on syytä suunnata myös asetuksessa säädettyihin, korkeatasoista terveydenhuoltoa ja tutkimusta suorittaviin terveydenhuollon yksiköihin, jotta terveydenhuollon eri sektorit saatetaan tässä suhteessa yhdenvertaiseen asemaan ja myös rahoitusjärjestelmän tasapaino säilytetään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 1999

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Marjatta Vehkaoja /sd
vpj. Timo Ihamäki /kok (osittain)
jäs. Eero Akaan-Penttilä /kok (osittain)

Merikukka Forsius /vihr
Tuula Haatainen /sd (osittain)
Saara Karhu /sd

StVM 16/1999 vp — HE 81/1999 vp

Inkeri Kerola /kesk
Niilo Keränen /kesk
Valto Koski /sd
Juha Rehula /kesk (osittain)
Päivi Räsänen /skl

Sari Sarkomaa /kok
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Raija Vahasalo /kok
Jaana Ylä-Mononen /kesk (osittain)
vjäs. Håkan Nordman /r.